

TOT SALT, 27/02/2020

MÉS DE 5000 OCELLS AQUÀTICS HAN HIVERNAT ENGUANY AL RIU TER

Per
TotSalt

Febrer 27, 2020

Un any més, des de diferents entitats i organismes vinculats al riu Ter, s'ha dut a terme un cens dels ocells que hivernen al curs del riu al seu pas per les comarques del Ripollès, Osona, La Selva, el Gironès i el Baix Empordà. Des del Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis (associat al Museu del Ter i a la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya) i des del Consorci del Ter s'han sumat les dades dels diferents censos territorials, fet que ha permès novament comptar amb les xifres totals dels ocells hivernants al riu Ter.

El nombre total d'anàtides ha estat propera als 2.000 exemplars (similar a la de l'any 2019), la gran majoria d'ells ànecs collverds, dels quals un terç eren presents a la comarca d'Osona, un altre terç al Gironès i l'altre terç al tram baix del Ter, ja a la plana empordanesa. A Osona, on els últims anys s'havia mantingut molt estable, ha quedat reduït a pràcticament la meitat, passant de 1.529 exemplars a 838

individus; aquesta disminució podria atribuir-se al brot de botulisme que hi va haver l'estiu del 2019 al riu Gurri. A nivell anecdòtic, també s'ha observat també un exemplar de xarxet al Ripollès, un cullerot i un ànec blanc al Baix Ter i també un ànec mut i una oca egípcia –úniques espècies al·lòctones observades-. Altres ocells capbussadors detectats han estat un individu de cabussó collnegre al Baix Ter i un bon nombre de cabussets al llarg de tot el riu (un total de 55 exemplars), especialment als trams d'aigües encalmades; aquesta xifra és lleugerament superior als 43 exemplars de l'any 2019.

Pel que fa als corbs marins grossos, han estat presents en bon nombre al llarg de riu; formen joques als espais fluvials tranquils, on s'apleguen als capvespres, fet que en permet un recompte més exacte. El total ha estat de 265 exemplars, xifra molt inferior als 400 exemplars de l'any passat i també a la d'anys enrere, confirmant un descens que s'ha observat també els darrers anys arreu del país. Es desconeix si és degut a controls fets al nord d'Europa, a la disponibilitat d'aliment o a oscil·lacions relacionades amb el clima.

Pel que fa als ardeids, el gruix ha estat a les comarques del Gironès (320) i Osona (284), especialment gràcies als grups d'esplugabous, amb un total de 446 individus. El martinet blanc i el bernat pescaire ha estat més repartits al llarg del curs del riu, aquest darrer amb una xifra força elevada, de 135 individus. L'agró blanc, una espècie molt escassa anys enrere, segueix augmentant les seves xifres, i la comarca d'Osona ha acollit una xifra elevada, amb un total de 20 exemplars, per 8 al Gironès, dades que, sumades a les del Baix Ter, donen una xifra total de 31 exemplars al riu Ter, molt similar als 34 de l'any 2019. Cal afegir també l'observació d'una cigonya negra hivernant al Gironès, una espècie molt escassa a Catalunya, i encara més com a hivernant.

Pel que fa a les gavines, cal destacar que de nou el gavià argentat és el més abundant, amb gairebé 2000 exemplars al llarg de tot el riu, uns 1600 dels quals són a Osona. Al Gironès hi han hivernat 5 gavines vulgars, mentre que el gavià fosc, sempre força escàs, ha comptat amb 13 individus a Osona i amb només 1 exemplar al Gironès.

Pel que fa a les limícoles, s'han recomptat ben pocs exemplars durant el cens, atès que el riu és un hàbitat poc idoni per a la majoria d'espècies d'aquest grup; hi

destaquen, però, un total de 26 xivitones i 12 xivites, i una presència escassa d'altres ocells típics de prats humits i aiguamolls, com són els becadells, becaedes i fredelugues. A més, també s'han observat alguns corriols a la Gola del Ter. El mateix succeeix amb els ràl·lids, on els 128 exemplars de polla d'aigua tenen un protagonisme ben marcat (una xifra similar als 140 de l'any 2019). També s'han detectat 3 exemplars de rascló i 12 fotges, sobretot al curs baix del Ter.

El cens ha aprofitat també l'esforç de molts observadors sortint a camp per fer un recompte dels rapinyaires, que han estat molt disseminats al llarg del curs del riu; hi destaquen una vuitantena d'exemplars, entre els quals s'hi ha observat l'aligot comú, el xoriguer, l'esperver comú, l'astor, el falcó pelegrí i, fins i tot, alguns exemplars de voltor a Osona.

També s'han comptabilitzat altres ocells de mida petita vinculats al medi aquàtic, com són el blauet (32 exemplars, majoritàriament al curs baix) i la merla d'aigua (54 exemplars, majoritàriament al curs alt), entre d'altres com el rossinyol bord, el repicatalons, etc.

Cal tenir present que aquest cens fou fet els dies previs al pas del temporal "Gloria" per la conca del Ter, per la qual cosa els efectes que les fortes riudes poden haver ocasionat a les poblacions d'ocells hivernants al riu Ter no han quedat reflectides a les xifres totals. Caldrà veure en anys posteriors com evolucionen les poblacions dels ocells del Ter i afluent després dels forts canvis que han sofert els hàbitats fluvials. Justament, censos com el present són grans indicadors per estudiar- ne els efectes, les conseqüències i l'evolució ecològica de les poblacions faunístiques.

Finalment, cal esmentar que al cens hi han participat prop d'un centenar de voluntaris de les cinc comarques esmentades, entre els quals, a més del Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis i el Consorci del Ter, hi han contribuït el GEDENA-

Ripollès (Ripollès), el Grup d'Anellament de Calldetenes-Osona i el Grup de Naturalistes d'Osona (Institució Catalana d'Història Natural – Institut d'Estudis Catalans) (Osona), l'Associació Pela-roques (La Selva), l'Associació El Blauet (Gironès), tècnics del Parc Natural del Montgrí, Illes Medes i Baix Ter (Baix Empordà), així com membres del Cos d'Agents Rurals.

Consorci del Ter.

ENLLAÇ WEB: <https://totsalt.cat/mes-de-5000-ocells-aquatics-han-hivernat-enguany-al-riu-ter-2/>